

Høgskolen i Telemark

Slutteksamen i

3525 Examen facultatum

(10 studiepoeng)
(60% av endelig karakter)

02.12.2009

Sydney

Tidsrom: 9-12 (3 timer)

Målform: Bokmål/Nynorsk

Sidetal: 2 + framside

Merknader: Studentane skriv ei oppgåve, anten oppgåve 1 eller oppgåve 2.

**Kom i hug studentnummer og kandidatnummer for kvar eksamen.
Sensur finn du på StudentWeb.**

Avdeling for allmennvitenskaplege fag.

EXAMEN FACULTATUM - BOKMÅL:

Enten:

Oppgave 1

Sett som overskrift: *Kuhns teori om vitenskapelige paradigmer.*

- a) Forklar hvilke komponenter som inngår i det Kuhn kaller et *paradigme* (i vid forstand, dvs. faglig matrise).
- b) Gjør deretter rede for de ulike fasene Kuhn opererer med i sin teori (*førparadigmatisk fase, normalvitenskap, anomalier og vitenskapelige revolusjoner*). Bruk gjerne eksempler du kjenner til som du mener kan illustrere Kuhns teori.
- c) Drøft til slutt hvorvidt det er mulig å snakke om vekst eller fremskritt i vitenskapen ut fra Kuhns teori.

eller:

Oppgave 2

Sett som overskrift: *Forskning og etikk.*

- a) Forklar hva som menes med *forskers etiske ansvar i forhold til samfunnet, forskers etiske ansvar overfor det utforskede (den det forskes på) og forskers ansvar overfor vitenskapssamfunnet (forskerfelleskapet)*. Redegjør for etiske hensyn og prinsipper som gjelder for hvert av disse områdene.
- b) Velg deretter en av følgende oppgaver:

Enten:

Gjør rede for hovedmomentene i Milgrams forskning på lydighet. Drøft deretter hvorvidt hans forskningsinnsats kan sies å være etisk problematisk. Begrunn synspunktene dine.

eller:

Drøft hvilke etiske utfordringer moderne bioteknologi fører med seg. Bør det legges begrensninger på forskning innenfor dette feltet? I så fall: hvilke? Begrunn svaret ditt.

EXAMEN FACULTATUM - NYNORSK:

Anten:

Oppgave 1

Ha som overskrift: *Kuhns teori om vitenskaplege paradigme.*

- a) Forklar kva komponentar som høyrer inn under det Kuhn kallar eit *paradigme* (i vid forstand, dvs. faglig matrise).
- b) Gjer så greie for dei ulike fasane Kuhn opererer med i sin teori (*førparadigmatisk fase, normalvitenskap, anomalier og vitenskaplege revolusjonar*). Bruk gjerne eksempel du kjenner til som du meiner kan illustrere Kuhns teori.
- c) Drøft til slutt om det er mogleg å tale om vekst eller framskritt i vitenskapen ut ifrå teorien til Kuhn.

eller:

Oppgave 2

Ha som overskrift: *Forsking og etikk.*

- a) Forklar kva som meines med *forskars etiske ansvar i høve til samfunnet, forskars etiske ansvar overfor det utforska (den det blir forska på) og forskars ansvar overfor vitenskapssamfunnet (forskarfelleskapet)*. Gjer greie for etiske omsyn og prinsipp som gjelder for kvart av disse områda.
- b) Skriv så ei av følgjande oppgåver:

Anten:

Gjer kort greie for hovudmomenta i Milgram si forskning på lydriad. Drøft så om forskingsinnsatsen hans kan seiast å vere etisk problematisk på nokon måte.

Grunngjev synspunkta dine.

eller:

Drøft kva for etiske utfordringar moderne bioteknologi fører med seg. Bør det setjast grenser for forskning innanfor dette området? Grunngje svaret ditt.